

VIKINGS Ē VAIDILUTĒ (nuovelē)

UNTULIS EDMUNDS

Svetēmamē kraštē atsēdūros mumis ožklump baisos ēlgesīs ēr graudolīs. Baisē žiauri melankuolējē notver tēisē ož gēismelēs tumēt, kumēt mumis ēšduod ē palēikt bovē patīs artēmiausē draugā ar mīlēmēijē. Kas tuokart belēikt? Ēiškuotēis dvasēnēs atramuos svetēmšalē ar svetēmšalēs kliebie, nes kad ēr kuokiuos atšiauriuos natūras bebūtom žnuogos, be švelnoma negal ēlgā ēstorietē. Vēina tuokē istuorējē ē ketēno papasakuotē. Ta bus žemaitēs dažītuojēs Mildas patērtū jausmū audrū ēstuorējē.

***

Mildā keliuonē nu nuomojemas kveteras ligi norvega truobuos, katrou dažē, liuob troktē gera posadīni. Je važioutom so mašina, tekdom norēitietē daugiau nego dešimti kēluometru i vēina posē, vo piestiuoms – ni trijū kēluometru žingsnēs neluob primieroutē. Posontra kēluometra piedēna medēs apžielosē kalna pašuonie sominto tako, paskiau – tēltelio par sraunē akmēnouta opalī, pu tuo – dar kēluometros vingiouta asfalta joustā ligi nedēdēlē kaimalē, ēsprausta ēt sūris slastūs tarp keliū kalnū atšlaimu. Nuorvegēška suoda sodarē pēnkē vēins nu kēta gana atuokē ēšsēbarstē bodinkā. Trīs ēš anū – baltē kap so perslīo ēšvelieta patalīnē, do – krovēnā rauduonē ligo sokrešiejēs versē kraus. Mildā maliavuojē vēina ēš tū baltū budinku. Anā tas darbs bova pri šērdēis, nes nu mažēns baisē patēka balta maliava, vo rauduonuos, kū jau besakītē porporēnēs, nekentē nie paveizietē. Tad dabar džiaugies, kad ligi šiuolē nieks anuos nesomdē raudonā maliavuotē budinku.

Ligi ožvakar dēinuos soderietūji budinka ana dažē karto so sogīventēnio Vērgio. Tumēt tas nei ēš šiuo, nei ēš tuo staigē jiemē ē pareiškē, kad sosērada kētor geriesni darba, kad pakīriejē so Mildo grumdītēis pu vēino stuogo ē vartaliuotēis vēinuo luovuo, kad ligi gīva kaula nobēngē anuos ērzloms, priekaboms bei nuolatēnēs dejuonēs: kad spronds ēsmēlka, kad ronkas gel ēš petiū.

Sogīventīnis sosēkruovē sava monta i golpieli ēr ēšdardiejē sava kelēs tuolīn i šiaurēs vakarus, linkou Bergena. Tad Mildā palēka be mašinas ē be kavaleriaus. Bet neēštēža. Patī dīvuojies sava ēštvermē bei marmorēnio abejingomo. Miegēna atsakītē, ar tik nebova ē anā patē spiejēs Virgis pakīrietē ož besaiki borbiejēma ē velnēška skūpoma. Uns oždērbtus piningus liuob laikītē kēitā sospaudēs sava letēnuo ē neleida draugē pri anū kēstē nagū. Pats ēšēvaizdava esous ē anuos darbdavīs, ē ekanuoms, ē vēsū rēkalū tvarkītuos. Liuob dēdēlē ožsēnaravīs, je Mildā ēšdrīs anam nuors posē balsa prišās pakeltē.

Vo dabā sovēsam kēts rēkals. Mildā alpiejē nu laisvēs... Nuors vēsa dēina vēina pati dažē lobas ēr nu nuolatēnē ožrēitēma spronds bova ligo būtom druotimis kiaurā parverts bei pri nogarkaulē aštrēs

gelžēis kablēs prēkabints, nuors ausies ba parstuojē ūžē šimtā liektovu, vo kuojēs einont i žemē baksnuojē kap medēnē mēitā, ana vēstēik bova geruos nuotaikas. Nuorvegā neleid somdēnems pardaug darboutēis, tad ēr Mildā bova griežtā prisakīta pu aštouniū darba valondū eitē nomēi ēlsietēis. Tēp darbdavē elgies ne ēš īpatīnga rūpesnē anou, vo bējuodamē, kad kaimīnā, būdamē nuognē piliētēškē, anū nepaskaržītom valdē ož begiedēška nelegaliuos darba jieguos ēšnauduojēma. Dēltuo līgē pēnkta valonda vakara dažītuojē, šeimīninku paraginta, leidiuos piedintē nomēi.

Nuors vēinā maliavuotē sēinas ē lobas bova nobuodē, nuotaika kielē tas, kad dabā ana vēsus oždērbtus piningus gaus pati tēisē i ronkas ē galies so anās elgtēis, kāp ožsēmēslējusi. Nuors kveteras nuoma vēinā kainous žiaurē brongē ēr smarkē somažīns oždērbtū piningū lēkuti, diel tēkruosēs laisvēs negailo ēr nokēntietē. Diel tuokē dalīka nie vēina apiera neatruoda esonti par dēdēlē.

Kumēt asfalta joustā, sokdamuos dēdēlio kompēno, ēšsērēitē ligi pat srauniuosēs kalnū opalēs pakrontēs, Mildā sosēmēslējē atsēsiestē pakelie ont pagriuvovē šončiaus ēr pasēklusitē par akminīs sraunē biegotē vondēns gorgiejēma. Opēs sruovie konkoliava kap omžēnā katēlē verduos vondou. Muomētās tiemējuos, kad ana vartaliuo dognē besēvaluojēntius kūlius ligo kuokius žērnūs ar popas. Tas biegotē vondēns šormoliavēms nejostiuoms sosēlīgēna so garēnamās debeselēs. Ana, pati aple tou nevuožuodama, sosēpatatēna so kalnū opē ē tarītom ēštērpa anuos tiekmiē:

„Vondou ledēnis net paviezietē, vo aš vēsa karštio plēiskunti kap saulēs onglēs... Svēlst ēš vēdaus ronkas, svēlst kuojēs, svēlst ēr pakaušis. Nuorēs biegtē, liektē ēr nikumēt niekor nesostuotē... Nuorietiuo, kad muni kuoks nuors nepažīstams mēlžēns gintomēs, vo prēsēgēnēs, kad sospaustom kliebie kap nu lēzda nokelta perontē vēstēlē ēr kad būtēnā pakotolioutom monēi žonda šiorķstēs, aštrēs neskostuos barzduos šērēs... Ne, ne, kuo aš blūdējo nemēiguodama, tuo nerēk, pardaug ožsēsvažujou. Tego nieks monēs negauda, tego nieks sava prēveiziejēmo ē rūpesnio monēs nepavert nejodrio, maurās ožžielosio ožotekio... Aš eso opēs, vo vīrā tego bus külē, pru katrus aš praslīsio, tekiedama ligo pru toštē, nieka nereiškontē vēita... Kas gal patēkietē, kad jau praliekē ketoriuolēka metu nu tuos dēinuos, kumēt Paulios bova muni pasēvadēnēs pri Loubos opēs pasēklusitē žilvitiu šniuokštēma? Gal ē dabā abodo būtoviau tebesēklusou tuos nepakartuojemas mozēkas?.. Pati bovau ē tebeso dēl vēskuo kalta... Paulios mon toukart pasēruodē esous pardaug ēštēžēs ē līrēšks, dēltuo nevīrēšks... Tuoks vargo ar būtom apgīnēs muni nu kielī pastuojusiu kolēganu?.. Uns tik gražius eilieraštius temuokiejē dielluotē ē daugiau nieka, vīrēškēms darbams atruodē par mēnks ē nevīkēs. Er šēp vēsa laika liuob atruodītē kažkuoks keists, ligo būtom muolē jiedēs. Nuors kou gali žēnuotē, juk muomētās ē puoētā, sunkesnē biedā prēspaudos, pasēdara dēdvīrēs, vo raumēningē brētuvonā, vērpiedamē ēš baimēs, kavuojēs pliuorēs krūmē... Kažēn kou dērbtūo, je dabā staigē ēš karklīna žalomuos priš muni ēšnērtom geltuonsnapis Paulios ēš onkstīvuosēs jaunīstēs pēivu? Negi biegtūo nu anuo? Gal nebiegtūo?.. Par daug eso novargusi ē valgītē baisē nuorēs, gruobs gruoba rīn neprarīn, vuo jieguos ni lašēlē neblēkēi. Ligi kveteras dā net posontra kēluometra žērgliuotē, vo lēkēs kelē gabals vēsa laika i kalna vīniuojēs... Vo kas notēktom, je dabar prēgoltiuo

(Nukelta i 44 p.)

(Atkelta iš 43 p.)

ont šuona  r nosnaustiu m nka puosmieli? Gal snausdama nepliumpteltiu i vondeni?.. V ita  e nuošali, nieks neo t ktom m igtontiuos... Ne, m iगतुt  neaps muok. Tas b tom pardaug pavuojinga   l ngvab d ska. Nuors aname op s kront  stuovint  m ra budinka long  sen   sdauzit    duris keverzuoj s i šuonus  šv rtos s, vo v duo nie g vuos dvas s neg rdiet is, negalio b t  spakaini, gal t n mon s t kuo vikingu šmieklas  r tik lauk, pakol pradiesio snaust ? Vo tumet  s grioviesiu s inu spruogiu kap kuok i k rm n   s vuobola pradies laukuon list  truol   r, parbr d  op ,  iops moni teis  o  kalt na  r nos t mps i slapt sius sava orvelius...  e tau ne ramiuoji Skouda žemel , katruo bet kor lauk s pr gol s, gali drouse v gadit is nuors par v sa d ina  r nieka neb juot is. Neb nt kuoks bimbals ar aklis atliektom  r  sp rtom i o ausi ar   nuos s gala... Vo  e v skas ontr p...  e net vasara šalta, tad bimbali nie so l ktarno nerasi... Aplinkou v in akminis, žv rbl    varnas, net skrozdel s lakstontiuos ont tako nesot ksi. Anuos par akminis nepras orb n gil n i žem , kor galletom sava barakus statit is... Teik tuo, pa lsinsio akis š p o s merkusi, nem iguodama. Pamieginsio  s vaizdout , kad siedo ont Loubas op s pakriauš s  r t p b nt vaizduotie parkeliausio nom i... Vo paskiau kelsious  s snaudol   r kleiřiusio tuoliau i sava pastuog . Par jusi  sšev rsio makaruonu sriobel s   šliorpsio anou i v do, o s kousdama dounel   r d ziovintas mesuos druozlielims. Ger , kad mama an  mon i i taš  g va biesa pr kruov . Ger    tas, kad Virgis v ina karta prapoul   s mona g v n ma. Dab  mesuos atsarg   lgesnem laikou o t ksio... Vakar  eisio o  truoobuos gala i kalna atřlaima pas skint  r gřtiniu, rituo anas o s plikisio. Va tik bulviu nedaug bel ka. R ktom pataupit ... Et, kor ms galams d ziov no smaginis, tingo galvuot . Geriau klausisious, kou vond nielis pliausk, l ižuvi i kolalius paplakdams, ni nieka nebgalvuosio, tego  sš vala galva nu v suokiu minti ..."

Milda pas riem  smakra ont sonert   r par alk n s sol nk  ronu   o s merk . Vond ns  iorliej ms gluost  š rdi gaiv  vieso, katra kiaur  parsmerk  v sa k na nu pakauš  ligi papadiu. Mild  pas dar  l ngv  l ngv . Atruod , ka nebova juokiuos darba d inos. Bematont v sos g ven ms v rta nes b ngont  omž nuos palaimas akimirko.

Tou laiko nu kalna pos s t ltelio link didiuoj  kel , sport nio žingsnelio paspragtiuodams art nuos aukřts, galinga k na sodiej ma joudaplaukis bei joudaakis vir řks. Uns, ž ngdams t ltelio, pastebiej  apatiuo op s pakriaušie berimont  ontruos jaunist s prieigu solaukos  geltuonplauk  muotr řka. Anuos aptaki   ruomi puoviza priv rt  neram  krosteliet  sportouj nt  vir řka š rdi: „ e ta pati, ta pati grařiuoji geltuonplauk ... Ař anou matau jau ontra karta. Juk ana vakar vakar  kaln  kelioko praėj  pru pat mona nuosi ligo apdojosi, aplinkou sav s nieka nematidama – akis balkřsvuom drumzliem ap jos s, l pas sostingos s, řips na ligo plast k n s maneken s. Kad  r nek p ana tumet atroud , v s teik  s karta š rdi patrauk  ont peti  bangeliems o kr t  anuos minkřt   r papor  plauk ... Kaž n ar an i nat ral ,  s sav s geltuon , ar dařit ? Bet kuoks sk rtoms? Svarbo kad šv is , vo anuos fig ra, nuors  r aptaki, bet v s d  grakřti. Tego, leisdamuos pakalniou, nekraipidama o pakalioka praėj  pruo šali, v s teik anuos eigast s jauties esont  nesovaidinta – savaim n  v liuon . Ne  j , vo plaukt nuos plauk . Ana t kriauš  ne m s řk , vo emigrant   s u j r , latv  a lietov ,

nes m s řk s muotr řkas neatruoda tuok s dail s  r t p grakřt  nemuok v křtiuot ... M s řk s – maktingas,  k řkas, d dkrut s, stombronk s, plati  peti    dar platiesni  klubu. T kras gimdima stakl s, vo ne žav s nom  grařuol s fiej s... Mon kel baim  tas, kou dab  rego... Negi paslaptinɡ j  grařuol  pas dar  prast  ont ř rd is, kad sied kakta pas riemusi? Gal sos p ka so sava v ro a draugo, gal som sl j  sau gala pas darit ? Vo gal ař k p tik b sio anuos  řgelbietuos, sogroužinsio anou  s Nev lt is j ras i V lt is pakront !? Prieisio atsarg   s o  nogaras pos s, kad ne řgondintiuo. B sio ramos kap belgs   švelnos kap triuřis... Abejing  praeit  pruo anuos šali t kr  neist ngsio, d d l  jau daili ta muotr řka. Nesviet řk  mon r p sos pařint  so svet msal , nes sav řk s meřkas jau sen  skers  gerklies stuov... Et, kas bus, tas, sor z kousio!"

Vir řks  s lieta, kad ne sbaidit m geltuonplauk s, prit k na pri pat anuos o nogar    stabteliej , pu tuo kronkřteliej   r, som zg s  s jaudol , o k mosio balso pas sveik na trumpo nuorveg řko „Hei“. Milda řuokuos i kuoj s, ligo verdontio vond nio notv lkita. Ats sokosi řal m s pamat  draug řk  bes řipsonti trisdeřimtmiati vir řka. Ana minties nos stebiej , kad nepařiztam sis pas ruod  ne s sakit  panaos i anuos  s vaizdoujemus vikingus. Vir řka kakta bova plati, snok  riems kvadrat nis, řeveli ra jouda it sabala kailis  r sos bangavosi, ont peti  pas kluojosi. Pasnukis řvar  nogrondits. Betr ka tik ragouta řalma ont pakauš  o maukřlint . Milda dail  pras ř ip , neři iuoms blikstelijos palig n mou: „vikings  r vaid lut “. Vir řks, pastebiej s řipsenas řeřieli nepařiztamuos s l pu kertielies,  s drousen   r,  řt is s an  ronka, pr s st t , pagarb  kinkteliedams galvo:

– Ole Martin!

– Milda, – mandag  linkteliej  galvo geltuonplauk .

řiou gesto  r b ngies r řliesis puoruos dialuogs. Milda norvegu   anglu kalb  krat nio mieg na paaiřkint , kad řiuos řal is kalba sopront posiet n , bet pati rokout is nedr s, gied nas gal m  tar ma klaid . Ole Martins irgi neblizgiej  anglu kalbuos ř niuom. Uns varg s negal s  s godr na posiau řuod s, posiau gest s pařert  Mild  kuomplim nta, kad ana řr daili, kad anam given m  d  nebova tek  tuokiuos grařiuos muotr řkas sot kt . Nu řiuos panegir kas t radas Milda vuos nesos t p   s maluonoma. Ana  s vikingu pal kuon  aki   řskait  betriřkřtonti nepamalouta sos řaviej ma  r tou pat laiko pajota, k p  řkaita pablřsk  anuos řond . Milda mieg na atviedint  bek lston  aistra  r jiem  savi derglavuot  paskot n s řuod s:

„Kou to, dorna buobel , dar !? Liauk s bl st ! Kařkuoks nepařiztams nuorvegs pasmail na l iřuvi, vuo to jau  r paleid  vond nis! Kou to ř n , kas uns? Gal kuoks mergininks, meil s smagomu  iřkuotuos, emigrantiu tv rkintuos, vuo anuo řmuona dab  viena pati so trimis v k s nom i pal kosi d bavuoj s, anus  i i ion li li on   net nenojaut, kou anuos  řrinkt sias, paop s bes bastidams,  řdar nie?“ Kad  r k p ardi s duoruovinguoji s z n , v d n  balsa kelam  pr křt  mitr   sš sklaid , kap tas eillierařt  d ms, blařkuoms viej . Milda slaptiuom ak is kertel  tuoliau t r niej  nuorvega veida   nik p negaliej  atmint , a kumet nuors onkřtiau b tom anou matiosi. Ole Martins, lig b tom perprat s svet msal s mintis, mieg na an  pas teisint , aiřkindams, kad anam bais  patink sportout , kad kuořna miela d in l  greito řingsnio st ngas nořigiout  b nt pu deřimti k luometru kaln s  r pakalniem. Uns d  pas kuol j , kad tarp anuo miegstam 

ožsėjimėmu ir è važeniejėmuos kalnū dveratio. Paskiau dar pasėtėrava, kou Milda veik Brumundalė apilinkies. Ta vargās negalās sogebejo paaiškinė smalsuoliou, kad i šius kraštus atsėbaladuojė èš Lietovuos è dėrb dažtuojė. Naujėsis anuos pažistams nosėstebiejė, kad tuoki trapi būtībė vėina pati sogebe dėrbtė nuognė sunki darba èr, teik daug vargdama, dar tēp žavingā atruoda.

Milda, pabūgusi, kad par daug èšsėliurškijė svetėmam žmuogou, mitrė stuojuos nu sliesniuos pakrontės è šnekintuojou davė soprastė, kad nebtor daugiau laika so anou gaištė, nes tujau pat tor keliautė i sava nuomuoje bŭsta. Ole Martins èš pradiū nosėmėnė, paleida lŭpa, bet paskiau sosėtėmpė è pasėsiulė Milda palėdjetė, tėkiedamuos dar bėnt dešimti mėnotu pabūtė šalėp naujuosės pažistamas. Bet ta nesėdevė lėdama è tekėnuom pasėleida tėisė i kalna, nuorėdama kou tuoliau ož nogaras palėktė nepažistamouji norvega.

***

Pu pėrmuosės „vaidėlutės èr vikinga“ pažintėis praėjė dvė dėinas. Ole Martins, notaikės pruoga, pastuojė Mildā kielė, kumet ana vakarė èš sava darba viel piedėna nomėi. Šiou karta vėrėšks bova atkakliesnis. Uns trumpā pristuojė pri naujuosės pažistamas, èssėtėirava, kėik ana alguos gaun èš darbdavė. Sožėnuojės soma, pasiūluojė anā dvėgobā dėdiesni oždarbi. Dar prėdūrė, kad jeigo Milda dėrbs pas anou, anā tėkrā nebrėks nuomuoitėis pastuogės, nes galies giventė tamė patemė nomė, katrou dažis. Paskiau ožsėmėnė, kad anuo atuostuogu nomielis ir ož puoruos šimtu kėluometru nu Brumundalė, netuolėi Uosla esontiuo Šiaurės jŭras ilonkas salelie. Milda tuoks duosnos è net ruomantėšks pasiūlėms smarkė soduomėna, nes anā vėsumet liuob patėktė nu kranta veizietėis i akmėnėnės saleles Šiaurės jŭras fiordŭs.. Vo èlgāsis Mjuosa ežers per kelis metus anā jau bova nosėbuodės, nes pardaug ramos, taikos è nejudros. Tad Ole Martina pasiūlėms darbutoitėis è giventė dėdėlė mažuo salelie dėdėlė vėliuojė, kad anuo atsėžėgnuotom, dėltuo Milda nosprėndė sorizėkoutė. Aiško, bŭdama žemaitėškas natŭras, pėrmiau ožbėngė pradieta darba èr tik paskiau leiduos naujuojė drauga vežama pri Šiaurės jŭras i anuo atuostuogu nomielė.

Salelė nu kranta bova notuolosi par posontra kėluometra. Tad so katerio anou priplauktė netrokė nie dvėdešimtėis mėnotu. Plaukont laivielė bangas vietrėjė i vėsus šuonus. Anū porslā tėška ont vėršaus, skverbies par drabužius pri kūna. Vėrš vondėns staigės šuorās balškies sŭrs vies è sava aštro mo par nenuora vertė šėiptėis katerė keleivius.

Nuors è nejauki pasėtaičkė keliuonė jŭras kalnās èr pakalniem, Mildas tuoškėmā èssėpėldė so kalno. Ana mėsłėjė, kad sala bus pėlka, vėin èš plėka akmens bangū èšskaptouta, vėituoms pamarginta apsėnešosė žalvarė spalvuos kerpiems è pablėškosės žuolėis stėibelės. Bet vuos tik priplaukė artiau, pamatė, kad saluo nimaž netrŭkst žalumuos. Anuos pakronties tarp beržŭ è epušiu èsėspraudė kišuoje aukstė, ligi pat jousmėns èšaugė apartė, katrŭs è paugosem žmuogou bŭtom bovė nesunkė pasėkavuoitė. Ož puoruos šimtŭ metru aukštiausiuo saluos vėituo ont tomsė roduos plėnaukstės, patemė vėdorie tarp rėškė žaliuos augmėnėjės èr blonkiuos akmėnŭ pėlkumuos, èsdėdė pasėkielosi švitiejė balta truobelė so platė terasa i jŭras posė. Tėn, tuolomuo, kor jŭra sosėbieg so dongo, tėisė i vondėni leiduos varškies spalvuos saulė, vėsa

ūkanuoms apsėguobosi, skelbė aple artiejontė baltuosės naktėis pradė. Aki stolbėnous vaizdelis, veizontėis èš terasas i žemės pakraštė ožbriežontė horizonta, smarkė sojudėna Mildas šėrdi. Ligi alkŭniu apnuogintas anuos ronkas nokluojė žosėis uoduos šiorpis. Vaizdŭ dėdėibės apstolbinta ana pasėjota esonti mažesnė ož droskas tropėnieli, besėrėtėnejonti ont stala plaifbės, èr jauties kap nu vėsa pasaulė i čėščio atskėrta nosėdiejėlė. Dėltuo, pėrma išpudė staigė prėbluokšta, sosėrėtė i kamŭlieli ligo jauns ežielis, atsėdūrės ont kelė vėdorė prėšās vėlniuonėška dėdoma vėsoreigė tekini èr baikstė jiemė laukė, kas bus tuoliau.

Ole Martins pagluostė Mildā pieti èr tīluoms pasėtėraukė i kėta kombari. Nenuoriejė atruoditė ikėros a pardaug atkaklos, stėngies, kad vėišnie pamazėlės priprastom naujuo vėituo. Tuoks anuo elgesis greitā papėrka Mildas simpatėjės. Ana pu kelėŭ mėnotu patrepsiejėma ont vėitas paskiau liuovies panėkoutė, sovėsam atsėpalaidava è noejė apevizietė kėtŭ noma kombariŭ, pasėiduomautė, kor è kuoki pluota rėks nodazitė. Pu keliuolėkas mėnotu ūkėška bėndravėma so Ole Martino nejaukoma nelėka. Tuoks bėndravėms padiejė i veiktė è svetėmuos kalbuos barjera. Nuors dā jota, ka norvegėškus žuodžius èšsten so dėdėlio žemaitėško akcėnto, tuo nebsėgiedėna. Vo èr naujiesis anuos draugs, nuoriedams itėktė svetėmsalė gražuolė, miegėna èsmiktė vėina kėta žuodielė žemaitėškā. Abodoms kalbinis nemuokšėškoms anodo dā daugiau soartėna, leida vės daugiau è daugiau pasėtėkietė vėins kėto. Abodo èšmuoka bėndrautė daugiau akim nei žuodės, pradiejė prėrastė viens kėta èš posės žvėlgsnė. Žvėlgsniu kalba ir nuognė ipatinga, nes anā nerėk vertiejū. Anuos švėisa è jėga panaikėn bet kuokius sosvetėmiejėma barjerus. Žvilgsnis gal è ožmuštė, è i mėltus sotrintė, è paniekintė, è pagarbintė, è pasmerktė, è pagluostitė, è meilės ugni pardoutė, è ožjaustė, è negailestingā parspletė, kad tau kėts žmuogos ir palėkės tošti vėita. Bornuos kalba vėsa laba tier tik žvilgsnio parduodamu teigėniŭ kai koriŭ detaliu, smolkmenu patėkslėnėms, parėškėnėms. Tad Milda so Ole Martino kou tuoliau, tou daugiau èšmuoka sosėrokoutė vėsuoms anŭ kūnu è sielu pasiūltuom priemuoniem.

Vėina vākara, ka vėsa truobelė èš lauka posės èr èš vėdaus jau bova pardažita baltā, Milda siediejė mėgstamiausiuo vėituo – terasuo ont soupamuosės krasės èsėtėisiosi è veiziejies i jŭras posė. Šiaurės vakarinis dongaus sklėauts bova ožkluots paniorosės, tomsė pėlkās debesim, dėltuo ilonkas vondou atruodė ligo bŭtom švėna prėpėlts. Viejė šiaušamŭ bangieliuo keteras pliauškijė i pakrontės akminis. Pri truobelės pašuo nės augosės posėis galŭnie pritŭposi, posiau pasėdejeoudama kronksiejė nošiorosi varna. Aplinka atruodė sluogi èr ašaruota... Dažėma darbā pabėngtė. I anŭ vėita bruovies nežėnė. Ar Mildā teks sosėkrautė rakebuolus è trauktė èš salelės kėtor darba èiškuotėis, ar vės dėltuo notėks kažkas nelaukta è tou patio maluonaus? I tus klausėmus vės nebova kam atsakitė, nes Milda truobelie tebkaraliava vėina. Ole Martins nu pat rėta meta èšplaukė i žemėna. Suostėnie tvarkė biznė rėkalus èr vės negrėža atgal. Dėltuo Milda, anuo nomŭs vėina pati è be darba palėkusi, jauties baisė nejaukė, ligo triušielis, oždarėts so šonio vėinuo bŭduo.

Nu garizonta lėnėjės ligi nomėlė terasas atplevena skanė sŭros paslaptingu tuoliu kvaps, bet vaidėlutė nebibova so kou leistėis keliautė tėn, èš kor atsėsmelkė ta vėliuonė. Salelie èlguokā ožsėbovosi muotrėška ligo è tuoška laisvės, bet tou patio anuos è

(Nukelta i 46 p.)

(Atkelta iš 45 p.)

baikštėjuos. Nervus badė abejuonės: „Vo kas notėks tumet, kumet Ole Martins ėsvadins muni i laivielė ė noplokdis atgal i žemina, vo tėnās, palinkiejės siekmies, apsėsoks ė sogrīš atgal i sava atuostuogu truobelė saluo vėins pats? Šlīkštesnės būsenas, musintās, negalietom būtė? Anei prėrėšta, anei paleista. Tievā tuolėi ož jūru, patis vuos sodor gala so galo. Vo ėe, svetėmamė kraštė, sogīventinis begiedėškā ėšdavė, naujėsis draugs kol kas materialė ožtėkrintas ateitėis garantėju nepasiūluojė. Daug nesėdīvītiuo, je Ole Martins, nesolaukės ėš monės kūnėšku saldomu kap padiekuos ož darba, mandagė atėdarīs lauka doris ė atsėsveikins. Be rėkala nemiegėnau sosėtaikītė so Vėrgiu, gal dabar giventiuo spakainė, mažiau rėzėkoudama. Ar pruotinga muotrėška svetėmšalės pasėtėkietom daugiau, kap savėškės? Dievė, būk gers, neapleisk monės, nedouk kėtėms skriaustė.“

Tik pu vėdornaktė Ole Martins parplaukė atgal i sala. Milda jau senė goliejė ė kėitā mėiguojė sava kombarelie. Ana, ėšgėrdosi sogrīžusiuojė žingsnius, soklosa, diel vėsa pėkta ožsėtraukė ontkludė ont galvuos, palėkdama ėš pu anuos laukuon išlindosės kuojės. Tuoki kuomėška vaizdieli ėr pamatė naujėsis anuos darbdavīs, kumet, trumpā pabaladuojės i doris, posiau šuonās ėšliougė i Mildas mėigtamouji. Veinuo ronkuo ons laikė posbotelkė norvegėškas baltakės, varītas ėš bolviu ėr pagardintas krapās, bei vuožkos pėina sūri, vo kėtuo – apvītusiu lauka kvietku buntieli. Lauktovės uns padiejė ont stala ėr, atėjės pri luovas, stabteliejė. Stuviejė gal mėnota, gal daugiau. Nieka nesakė, tik tonkė ė baisė karštā alsāva. Milda, ėšgėrdosi Ole Martina atuodūsiaus, liuovies vaidintė mėigtontė ė kīstelieljė smaila nuosėlė ėš pu ontkludės. Ole Martins vės dā bova nedrousos. Stuvėjė ligo ėš medė ėšdruožts švėnts Jurgis pakelie ė miegėna sočiauptė nevaliuom atsėvėiposės lūpas. Milda palėngvelės atsėkratė laukėnės baimės, bet vės dā nedrousė nodelbė žvilgsni i sava kuoju pėrštus, atsėsiesdama ont luovas kraštelė. Toukart šalėp ont luovas kertelės ėsėtaisė ė Ole Martins. Kėik patīliejė abodo paskiau parsieda pri stala.

Pasėsediejėms pri kukliū vaišiu bėngies lėngvo apsvaigėmo ė artėmesnė abodoms pažintė luovuo. Kūnā atėtėka vėins kėta, kap ka atitink kirvis kuota, tad meilės gėismė abodo lėka kōntėnė. Saulelė

patekijos, kumet anodo atsėboda pu audringas naktėis, roužavuos abodo ligo elektras sruovies tompuomė, nepratardamė vėins ontram ni žuodė. Kuožnos minties taries pats so savėm. Anodoms monuoluogā tarposavie vėins nu kėta smarkė skīries sava torėnio.

Milda vės nedrīsa pripažintė, kad ėš rimtūju krėta i aki vikingu palėkuoniou ėr padvejuodama minties vės tėik kūrė planus, kāp, jeigo vėskas sosėklostīs palonkė, ana jimsės gaspaduorautė atuostuogu truobelie bei aplink anou: kuokės kvietkas dėigs, kuokės kompuozicėjės kors ėš sausū ė rīškiuom spalvuom nodažītu sausū miediu šakū, kāp sava naujoujė meilė penies kugelio, viedarās ar kleckās, kāp rītmetės žadindama kasis anam nōgara, vuo kumet anam šėrdės apeis nu suotė maista ė puonėška gīvenėma, atgaivins anou žemaitėška cėbolīnė.

Ole Martinas tou tarpo savės tėravuos, ar ne par grobos pasėruodė besous trapė pabaltėjietė, a vīrėška gražoma anam neprėtrūka, ar ana patėks anuo tievams, ar uns patėks anuos tievams, a būsėmuoji draugė tonkė nuories lonkītėis sava gimtėnie, a po kuriuo laika ana nepalėks tuoki pat atšiauri ė grubi, kap anuo bovosi žmuona.

Vo abodom, priš ėštaront pėrmūsiaus rītmetėnė pasėlabėnėma žuodius, kėla vuos ne vėins ė tas pats klausėms... Mildā: „Kas bus vedoms kūdikis, jei tuokė solauksiau – nuorvegs a žemaitis?“ Olė Martinou: „Kas bus vedoms kūdikis, ka anuo solauksiau – nuorvegs a pabaltėjietis?“ Klausėms bova tuoks nepatuogos, kad anodo nei luovuo goliedamė, nei paskiau atsėkielė nedrīsa anuo ėštartė balso.

Tėp prasėdiejė pėrmuojė tėkruoji bėndra anodoms gīvenėma dėina. Pu mienesė Ole Martins Milda sopažindėna so sava tievās. Pu posmetė Mildā būsėmuoji vīra atsėvežė i Skouda krašta paruodītė sava tievams ė bruolātiou. Dar pu posmetė muotrėška pasėjota esonti nabvėina... Bet ligi tuo laika abodo būsėmėijė tievā vės dar tėp ėr nebova ėšsėaiškėnė, vo kas bus anodoms kūdikis, atsėradės ėš bėndra vikingu ė kuršiu vaidėlutiū palėkuoniū kraujė. Vo ėr anam gėmos i šiou klausėma nebova atsakīta. Gėmė sūnos, katrou pakrėkštėjė Juona Eisteina vardo. Mažillis, solaukės trijų metieliu, jau rokavuos maišīta Lietovuos žemaitiu ė Norvegėjės bukmuola tarmė. Ėr gal tik tumet, kumet ožaugs, uns pats sogebies atsakītė i klausėma, kas ėr uns pats ėr kas bebus anuo patėis vakā, jeigo anus pagėmdītom Uzurpaduora, kėlosi ėš Meksikas?

Žemaitėjė. Mukienės Danutės portėgrapėjė